

Zarządzenie Nr OK.120.4.2017

Wójta Gminy Siennica
z dnia 9 marca 2017 roku

w sprawie wprowadzenia oceny ryzyka zawodowego na stanowisku robotnika gospodarczego w Urzędzie Gminy w Siennicy wraz z określeniem zasad ochrony przed zagrożeniami.

Na podstawie art. 226 Kodeksu pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666 z późn. zm.)
- zarządzam, co następuje:

§ 1. Wprowadzam ocenę ryzyka zawodowego na stanowisku robotnika gospodarczego w Urzędzie Gminy w Siennicy wraz z określeniem zasad ochrony przed zagrożeniami, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

1. Zobowiązuję Zastępcę Wójta, Sekretarza Gminy do zapoznania podległych pracowników z treścią niniejszego Zarządzenia.
2. Zobowiązuję pracownika ds. organizacyjno - kadrowych do bieżącego zaznajamiania z treścią niniejszego Zarządzenia nowo przyjmowanych pracowników.

§ 3. Wykonanie zarządzenia powierzam Sekretarzowi Gminy Siennica.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Grzegorz Zieliński

Załącznik do
Zaopiniowania Nr Ok. 120.4.2017
Wójta Gminy Siennica
z dnia 9 marca 2017r.

Urząd Gminy w Siennicy
05-332 Siennica, ul. Kolbielska 1
NIP 822-14-65-090

Pieczęć nagłówkowa pracodawcy

DOKUMENTACJA

OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO NA STANOWISKU

- ROBOTNIK GOSPODARCZY

9.03.2017r.

data oceny

Marcin Gałązka

ocenę wykonał
Specjalista ds. BHP i Ppoż.

Marcin Gałązka
tel. 694-619-960

WÓJTA
Grzegorz Zieliński

zatwierdził

Wstęp.

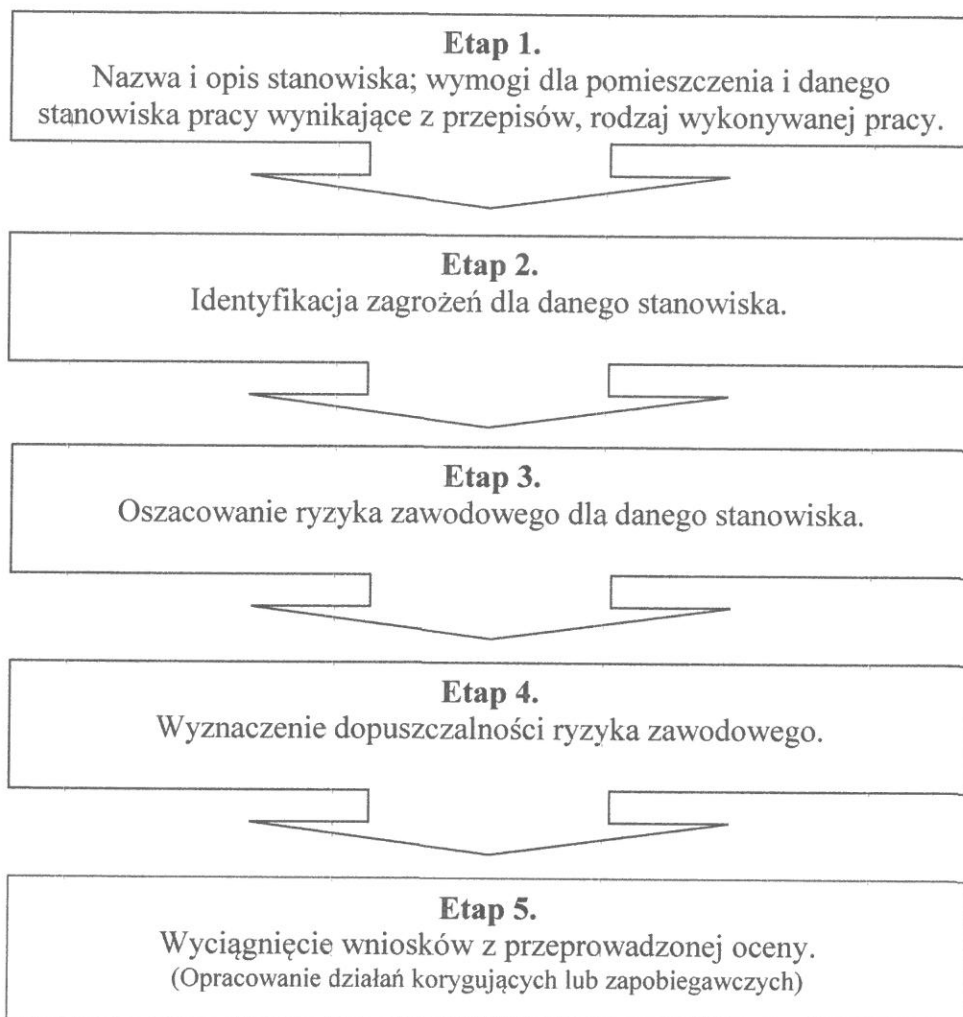
Zapewnienie bezpiecznego wykonywania pracy w zakładach pracy jest w Polsce usankcjonowana prawnie. Zgodnie z artykułem nr 226 znowelizowanego Kodeksu pracy, pracodawca jest zobowiązany do informowania pracowników o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywanymi czynnościami oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami w środowisku pracy.

Ryzyko zawodowe zgodnie z § 2 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa pracy **jest to prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą, powodującą straty, a w szczególności wystąpienie u pracowników niekorzystnych skutków zdrowotnych w wyniku zagrożeń zawodowych występujących w środowisku pracy lub sposobu wykonywania pracy.**

Przeprowadzona ocena ryzyka stanowi podstawę do zastosowania przez pracodawcę organizacji pracy i stworzenia stanowisk pracy zabezpieczających pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi oraz oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia.

Procedura oceny ryzyka.

Ocena ryzyka zawodowego na stanowisku robotnik gospodarczy w Urzędzie Gminy Siennica została przeprowadzona w oparciu o wymagania polskiej normy PN-N-18002. Zgodnie z normą PN-N-18002 przebieg oceny ryzyka składa się z powiązanych ze sobą etapów:

Pierwszym etapem w przeprowadzonej ocenie było zebranie informacji dotyczących:

- charakterystyki stanowiska pracy (lokalizacja, realizowane zadania),
- charakterystyki osób pracujących na stanowisku ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży, młodocianych, osób niepełnosprawnych,
- wykonywanych czynności oraz czasu ich wykonywania,
- źródeł zidentyfikowanych zagrożeń,
- możliwych skutków zagrożeń,
- stosowania środków ochronnych,

- występowania chorób zawodowych, wypadków, itp. na analizowanym stanowisku.

Drugi etap w analizie ryzyka obejmował identyfikację zagrożeń:

- określenie czynników szkodliwych i niebezpiecznych występujących na stanowisku pracy i ustalenie w jaki sposób mogą one oddziaływać na pracownika,
- określenie wartości czynników szkodliwych i niebezpiecznych,
- ustalenie czasu lub częstotliwości ekspozycji pracownika na zagrożenie,
- określenie liczby osób narażonych.

Dla prawidłowego określenia zagrożeń związanych z występowaniem czynników szkodliwych ustalono listę tych czynników i zebrano niezbędne dane o ich właściwościach. Równoległe z identyfikacją zagrożeń prowadzono wstępną ocenę ich potencjalnych skutków. Przy ocenie tej skoncentrowano się na najistotniejszych zagrożeniach mogących być przyczyną poważnych urazów lub chorób zawodowych.

Etap trzeci w ocenie ryzyka polegał na oszacowaniu ryzyka. Obejmował on przyporządkowanie miar poszczególnym elementom ryzyka – prawdopodobieństwu urazu i ciężkości urazu lub pogorszenia się stanu zdrowia (skutków) wg tabeli.

Tabela nr 1 (źródło: PN-N-18002)

PRAWDOPODOBIENSTWO ZDARZENIA	CIĘŻKOŚĆ NASTĘPSTW		
	Mała	Średnia	Duża
Mało prawdopodobne	małe	małe	średnie
Prawdopodobne	małe	średnie	duże
Wysoce prawdopodobne	średnie	duże	duże

1. Ciężkość następstw

- Mała: „urazy i choroby, które nie powodują długotrwałych dolegliwości i absencji w pracy. Są to czasowe pogorszenia stanu zdrowia, takie jak niewielkie stłuczenia, zranienia, podrażnienia oczu, objawy niewielkiego zatrucia, bóle głowy, itp.”.
- Średnia: „urazy i choroby, które powodują niewielkie ale długotrwałe lub nawracające okresowo dolegliwości i są związane z krótkimi okresami absencji. Są to np. zranienia, oparzenia II-stopnia na niewielkiej powierzchni ciała, alergię skórne, nieskomplikowane złamania, zespoły przeciążeniowe układu mięśniowo-szkieletowego (np. zapalenie ścięgna)”.

- Duża: „urazy i choroby, które powodują ciężkie i stałe dolegliwości lub śmierć. Są to np. oparzenia III stopnia, oparzenia II stopnia dużej powierzchni ciała, amputacje, skomplikowane złamania z następową dysfunkcją, choroby nowotworowe, toksyczne uszkodzenia narządów wewnętrznych i układu nerwowego w wyniku narażenia na czynniki chemiczne, zespół wibracyjny, zawodowe uszkodzenia słuchu, astma, zaćma”.

2. Prawdopodobieństwo urazu

- Mało prawdopodobne: zalicza się te następstwa zagrożeń, które nie powinny nastąpić podczas całego okresu aktywności zawodowej pracownika.
- Prawdopodobne: mogą wystąpić nie więcej niż kilkakrotnie w ciągu okresu aktywności zawodowej pracownika.
- Wysoce prawdopodobne: mogą wystąpić wielokrotnie podczas aktywności zawodowej pracownika.

Dla wyznaczenia ryzyka zawodowego na stanowisku robotnik gospodarczy związanego z takimi czynnikami jak oświetlenie, hałas (czynniki mierzalne) posłużono się w opracowaniu poniższą tabelę z wykorzystaniem modułów eksperckiego programu komputerowego STER.

Tabela nr 2 (źródło: PN-N-18002)

Wartość wielkości charakteryzującej narażenie (P)	Oszacowanie ryzyka zawodowego
$P > P_{\max}$	DUŻE
$P_{\max} > P > 0,5P_{\max}$	ŚREDNIE
$P < 0,5P_{\max}$	MAŁE

$P_{\max}$ – wartość dopuszczalna wielkości charakteryzującej narażenie (NDS - najwyższego dopuszczalnego stężenia lub NDN – najwyższego dopuszczalnego natężenia).

Po oszacowaniu ryzyka wyznaczona została jego dopuszczalność (etap czwarty). Znając wartość ryzyka (duże, średnie, małe) stwierdzono czy jest ono dopuszczalne czy niedopuszczalne i na podstawie tego określono niezbędne działania dotyczące organizacji ocenianego stanowiska pracy.

Tabela nr 3 (źródło: PN-N-18002)

OSZACOWANIE RYZYKA ZAWODOWEGO	DOPUSZCZALNOŚĆ RYZYKA ZAWODOWEGO	NIEZBĘDNE DZIAŁANIA
Duże	niedopuszczalne (nieakceptowalne)	Jeżeli ryzyko zawodowe związane jest z pracą już wykonywaną, działania w celu jego zmniejszenia należy podjąć natychmiast. Planowana praca nie może być rozpoczęta do czasu zmniejszenia ryzyka zawodowego do poziomu dopuszczalnego.
Średnie	dopuszczalne (akceptowalne i pomijalne)	Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego.
Małe		Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najwyżej na tym samym poziomie.

Ostatni etapem w przeprowadzonej analizie ryzyka zawodowego to działania korygujące. W przypadku wyznaczenia ryzyka na poziomie niedopuszczalnym zaproponowane zostają działania redukujących ryzyko do poziomu dopuszczalnego.

Działania takie dokonywane są poprzez:

- opracowanie szczegółowych procedur bezpiecznego wykonywania poszczególnych czynności pomimo zagrożenia,
- zapewnienie pracownikom specjalnej wiedzy, umiejętności oraz sprzętu pozwalającego na bezpieczne wykonanie czynności.

Opis stanowiska pracy Robotnik Gospodarczy

Robotnik gospodarczy jest odpowiedzialny za wykonywanie drobnych prac naprawczych na terenie Urzędu Gminny Siennica. Do tych prac będzie wykorzystywał elektronarzędzia takie jak: wiertarka, szlifierka kątowna itp. oraz narzędzia ręczne takie jak młotek, śrubokręt, przecinak, kombinerki.

Pracownik będzie również odpowiedzialny za pracę na traktorze na terenie gminny Siennica. Pracownik na traktorze będzie wykonywał takie prac jak odśnieżanie w czasie zimy czy koszenie rowów z trawy oraz patyków.

1. Wymagania ogólne dla pomieszczenia, stanowiska pracy i pracownika

Stanowisko pracy

1. Przez stanowisko pracy rozumie się przestrzeń pracy wraz z wyposażeniem w środki i przedmioty pracy, w której pracownik lub zespół pracowników wykonuje pracę.
2. Racjonalna organizacja stanowiska roboczego powinna zapewnić bezpieczne i łatwe wykonywanie pracy dzięki odpowiedniej ochronie przed czynnikami niebezpiecznymi (urazowymi), szkodliwymi i uciążliwymi (hałas, wibracja, zapylenie, oświetlenie, mikroklimat, duże i zbędne obciążenie pracownika).

Traktor

1. Pojazd uczestniczący w ruchu ma być tak zbudowany, wyposażony i utrzymany, aby korzystanie z niego:
  - a. Nie zagrażało bezpieczeństwu osób nim jadących lub innych uczestników ruchu, nie naruszało porządku ruchu na drodze i nie narażało kogokolwiek na szkodę,
  - b. Nie zakłócało spokoju publicznego przez powodowanie hałasu przekraczającego poziom określony w przepisach szczegółowych.
  - c. Nie powodowało wydzielania szkodliwych substancji w stopniu przekraczającym wielkości określone w przepisach szczegółowych.
  - d. Zapewniało dostateczne pole widzenia kierowcy oraz łatwe, wygodne i pewne posługiwanie się urządzeniami do kierowania, hamowania, sygnalizacji i oświetlenia drogi przy równoczesnym jej obserwowaniu.
2. Urządzenia i wyposażenie pojazdu, w szczególności zapewniające bezpieczeństwo ruchu i ochronę środowiska przed ujemnymi skutkami używania pojazdu, powinny być utrzymane w należyтым stanie oraz działać sprawnie i skutecznie.
3. Urządzenia służące do łączenia pojazdu ciągnącego z przyczepą powinny zapewnić bezpieczne ciągnięcie przyczepy o dopuszczalnej masie całkowitej przewidzianej do

- ciągnięcia przez ten pojazd, uniemożliwić samoczynne odłączenie się przyczepy oraz zapewnić prawidłowe działanie świateł i hamulców, o ile przyczepa jest w nie wyposażona.
4. Kierujący pojazdem oraz osoba przewożona takim pojazdem wyposażonym w pasy bezpieczeństwa są obowiązani korzystać z tych pasów podczas jazdy.
  5. Wymagania dla traktorów określa Prawo o ruchu drogowym (Przepisy prawne) i tak, traktor powinien być wyposażony w:
    - a. Urządzenie zabezpieczające przed użyciem przez osoby niepowołane.
    - b. Trójkąt do ustawiania na drodze, przeznaczony do ostrzegania o obecności unieruchomionego pojazdu.
    - c. Gaśnicę umieszczoną w miejscu łatwo dostępnym w razie potrzeby jej użycia.
    - d. Tłumik wydechu – w odniesieniu do pojazdu napędzanego silnikiem spalinowym, wylot rury wydechowej nie może być skierowany w prawą stronę.

Garaż lub teren wyznaczony na miejsce garażowania

1. Garażowanie traktora w odpowiednich pomieszczeniach (garażach) stosuje się częściej dla samochodów osobowych. Oprócz garaży stosuje się także parkowanie traktora na terenie wyznaczonym do garażowania.
2. **Oświetlenie** garażu powinno wynosić minimum – 20lx.
3. **Wjazdy lub wrota garażowe** powinny mieć wymiary pozwalające na swobodny przejazd traktora oraz na przejście ludzi. Pomiędzy górną krawędzią traktora powinien być zachowany prześwit wynoszący minimum 20cm.
4. **Wentylacja** – w garażu z zewnętrzną obudową – co najmniej naturalna, przez przewietrzanie otworami wentylacyjnymi w ścianach przeciwległych lub bocznych, o łącznej powierzchni otworów netto nie mniejszej niż 0,04m² na każde stanowisko postojowe – w garażach nadziemnych wolno stojących, przybudowanych lub wbudowanych w budynki nieogrzewane.
5. **Dojazd** (droga manewrowa) do stanowisk postojowych w garażu jednoprzestrzennym (bez ścian wewnętrznych) powinien mieć szerokość dostosowaną do warunków ruchu takich traktorów, jakie mają być przechowywane, oraz do sposobu ich usytuowania w stosunku do osi drogi, ale co najmniej przy usytuowaniu prostopadłym - 5,7m.
6. Stanowiska postojowe w garażu powinny mieć wymiary zapewniające zachowanie odległości między traktorami co najmniej 0,6m oraz między traktorami a przegrodami budowlanymi – co najmniej 0,5m.

7. **Posadzka** w garażu nie powinna być śliska i powinna mieć spadki do wewnętrznego lub zewnętrznego wpustu kanalizacyjnego.

Teren wyznaczony na miejsce do garażowania

1. **Nawierzchnia** - stanowiska postojowe i dojazdy manewrowe dla traktorów powinny mieć nawierzchnię utwardzoną lub co najmniej gruntową stabilizowaną, ze spadkiem zapewniającym spływ wody.
2. Stanowiska przeznaczone do mycia i niezawodowego przeglądu traktorów w zgrupowaniach miejsc postojowych powinny mieć doprowadzenie wody oraz twardą nawierzchnię ze spadkami zapewniającymi spływ wody do wpustów kanalizacyjnych z osadnikami błota i łapaczami oleju.
3. Powierzchnia terenu powinna być oświetlona w nocy. Minimalne oświetlenie powinno wynosić minimum 20lx/
4. Estakady, pomosty obsługowo-naprawcze przelotowe lub nieprzelotowe powinny mieć urządzenia do bezpiecznego wejścia i zejścia, oświetlenie – minimum 100lx.
5. W pobliżu miejsca parkowania (dla większej ilości traktorów) powinna być wyznaczona droga jako droga próby hamulców.
6. Obok miejsca parkowania winno znajdować się stanowisko z podręcznym sprzętem gaśniczym.

Zaplecze remontowo-obługowe

1. **Podłoga** – równa, nieśliska, niepyląca i bez progów pomiędzy pomieszczeniami.
2. **Oświetlenie naturalne**, dzienne, najlepiej górne. W przypadku oświetlenia bocznego (okna) powinien być zachowany stosunek wielkości powierzchni okien w świetle ościeżnic do powierzchni podłogi jak 1 : 8 (to znaczy 1m² okna na 8m² podłogi); w innych pomieszczeniach, gdzie nie ma stałych miejsc pracy, ten stosunek powinien wynosić 1 : 12.
3. **Oświetlenie sztuczne** (elektryczne) – w zależności od rodzaju stanowiska pracy, i tak:
  4. Pomieszczenie postojowe traktorów – 20lx.
  5. Miejsce obsługi codziennej, mycia i czyszczenia – 100lx.
  6. Stanowiska przeglądowe, naprawcze – 200lx.
  7. Stanowiska diagnostyczne – 300lx.
  8. Stoły warsztatowe – 500lx.
  9. Naprawa ogumienia – 200lx.

10. Wentylacja – naturalna i sztuczna, 4-6 wymian powietrza na godzinę. Przy pracy silnika w pomieszczeniu należy stosować indywidualne wyciągi spalin lub podłączyć rurę wydechową do instalacji wyciągowej spalin.

Stan techniczny traktorów i wymagania dotyczące transportu

1. Do ruchu może być dopuszczony traktor sprawny technicznie. Szczególną uwagę należy zwrócić na sprawność układu kierowniczego i hamulcowego, oświetlenie pojazdu, sygnał dźwiękowy, stan ogumienia i ciśnienie przewidziane dla pojazdu danego typu i nośności.
2. Pomosty lub rampy przeznaczone do przejazdu traktorów powinny być szersze o minimum 1,2m od szerokości pojazdu i zabezpieczone poręczami ochronnymi. Muszą posiadać także odpowiednią nośność w zależności od ciężaru pojazdu z ładunkiem.
3. Szybkość pojazdu na pomostach i rampach nie może przekraczać 5km/h.
4. Do transportu ładunków płynnych oraz żrących i parzących można stosować tylko pojemniki odpowiadające wymogom polskich norm i przepisom.
5. Palety, podstawki ładunkowe powinny mieć gładkie powierzchnie i krawędzie, aby nie skaleczyć rąk i nie uszkodzić ładunku.
6. Samochód podstawiony pod załadunek należy zabezpieczyć przed samoczynnym przesunięciem (np. kliny).
7. Rozmieszczenie ładunku w skrzyni przyczepy powinno być równomierne i zapewniające jego stateczność; ładunek powinien być odpowiednio zabezpieczony przed samoczynnym przemieszczaniem się w czasie transportu, wywoływaniem nadmiernego hałasu; nie może on mieć odrażającego wyglądu ani też wydzielać odrażającej woni.
8. Urządzenia i przybory służące do mocowania ładunku powinny być zabezpieczone przed rozluźnieniem się, swobodnym zwisaniem lub spadnięciem podczas jazdy.
9. Ładunek wystający poza płaszczyzny obrysu pojazdu może być na nim umieszczony tylko przy zachowaniu następujących warunków:
  - a. Ładunek wystający poza boczne płaszczyzny obrysu pojazdu może być umieszczony tylko w taki sposób, aby całkowita szerokość pojazdu z ładunkiem nie przekraczała 2,5m, a przy szerokości pojazdu 2,5m nie przekraczała 3m, jednak pod warunkiem umieszczenia ładunku tak, aby nie wystawał ponad 25cm.
  - b. Ładunek nie może wystawać z tyłu pojazdu na odległość większą niż 2m od tylnej płaszczyzny obrysu pojazdu lub zespołu pojazdów (w przypadku przyczepy kłonicowej odległość tę liczy się od osi przyczepy).

- c. Ładunek nie może wystawać z przodu pojazdu na odległość większą niż 0,5m od przedniej płaszczyzny obrysu i większą niż 1,5m od siedzenia dla kierującego.
10. Ładunek wystający poza przednią lub boczne płaszczyzny obrysu i na odległość większą niż 0,5m poza tylną płaszczyznę obrysu pojazdu powinien być oznakowany.
  11. Ładunek wystający z przodu pojazdu oznacza się chorągiewką barwy pomarańczowej lub dwoma białymi i dwoma czerwonymi pasami tak, aby były widoczne z boków i przodu pojazdu, a w okresie niedostatecznej widoczności - dodatkowo światłem białym umieszczonym na najbardziej wystającej do przodu części ładunku.
  12. Ładunek wystający z boku pojazdu oznacza się chorągiewką barwy pomarańczowej o wymiarach co najmniej 50×50 cm, umieszczoną przy najbardziej wystającej krawędzi ładunku, a ponadto w okresie niedostatecznej widoczności – białym światłem odblaskowym skierowanym do przodu oraz czerwonym światłem i czerwonym światłem odblaskowym skierowanym do tyłu.
  13. Ładunek wystający z tyłu pojazdu oznacza się pasami białymi i czerwonymi bezpośrednio na ładunku lub tarczy na jego tylnej płaszczyźnie albo na zawieszanej na końcu ładunku bryle geometrycznej, widoczna od tyłu łączna powierzchnia pasów powinna wynosić co najmniej 1000cm^2 , przy czym nie może być mniej niż po dwa pasy każdego koloru; ponadto w okresie niedostatecznej widoczności na najbardziej wystającej do tyłu krawędzi ładunku umieszcza się czerwone światło i czerwone światło odblaskowe.
  14. Przy przewozie drewna długiego dopuszcza się oznakowanie końca ładunku chorągiewką lub tarczą koloru pomarańczowego.
  15. Ładunek nie może być umieszczony w sposób utrudniający kierowanie pojazdem.
  16. Wysokość pojazdu z ładunkiem nie może przekraczać 4m.

Przygotowanie zawodowe pracownika

- Wiek wymagany dla danej kategorii prawa jazdy.
- Instruktaż ogólny w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
- Instruktaż stanowiskowy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
- Szkolenie okresowe w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
- wstępne badanie lekarskie.
- okresowe badanie lekarskie.

- Badanie psychologiczne, któremu podlega osoba przy ubieganiu się po raz pierwszy o wydanie świadectwa kwalifikacji lub inna, jeżeli lekarz w wyniku badania uzna za wskazane przeprowadzenie badania psychologicznego, a także kierujący, będący sprawcą wypadku drogowego, w którym jest zabity lub ranny.
- Świadectwo ukończenia kursu doształcającego kierowców przewożących materiały niebezpieczne (dla kierowców przewożących materiały niebezpieczne).

Organizacja pracy

1. Kierujący pojazdem jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać na żądanie uprawnionego organu wymagane dla danego rodzaju pojazdu lub kierującego:
  - a. Dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdem.
  - b. Dokument stwierdzający dopuszczenie pojazdu do ruchu.
  - c. Dokument stwierdzający zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzający opłacenie składki tego ubezpieczenia.
  - d. Inne dokumenty, jeżeli obowiązek taki wynika z odrębnej ustawy.

Na stanowisku pracy obsługowo-naprawczym powinny się znajdować instrukcje dotyczące:

- Stosowanych w zakładzie procesów technologicznych oraz wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników.
- Obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych.
- Postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi.
- Udzielania pierwszej pomocy.
- Zasad postępowania w razie powstania nieprzewidzianych sytuacji powodujących poważne zagrożenia dla pracowników.

Instrukcje powinny określać:

1. Czynności do wykonania przed rozpoczęciem danej pracy.
2. Zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy.
3. Czynności do wykonania po jej zakończeniu.
4. Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia pracowników.

Kierujący pojazdem oraz osoba przewożona pojazdem wyposażonym w pasy bezpieczeństwa są obowiązani korzystać z tych pasów podczas jazdy.

Zagrożenia na stanowisku pracy kierowcy

Czynniki niebezpieczne

1. Zagrożenie elementami ostrymi i wystającymi, ruchomymi i luźnymi i inne związane z właściwościami fizykochemicznymi ładunku.
2. Zagrożenia związane z przemieszczaniem się ludzi i sprzętu.
3. Zagrożenia związane z przeciążeniem samochodu lub niewłaściwym ułożeniem materiałów na samochodzie
4. Zagrożenia związane ze złym stanem technicznym pojazdu.
5. Zagrożenia związane ze złym stanem nawierzchni drogowej, placów manewrowych itp.
6. Zagrożenia związane z nieprzestrzeganiem przepisów ruchu drogowego i brakiem uprawnień do prowadzenia pojazdu lub do przewozu materiałów niebezpiecznych.
7. Zagrożenia związane z niedostosowaniem szerokości i wysokości bram do gabarytów samochodu.
8. Zagrożenie poparzeniem przy przewozie ładunków chemicznych.
9. Zagrożenie pożarem lub wybuchem przy przewozie materiałów niebezpiecznych pod względem pożarowym i wybuchowym.
10. Zagrożenia związane z właściwościami fizycznymi materiału – ciężar, ostre krawędzie, śliskie powierzchnie itp.
11. Zagrożenie porażeniem prądem elektrycznym – nieodpowiednia instalacja elektryczna, brak pomiarów ochrony przeciwporażeniowej, posługiwanie się uszkodzonym sprzętem elektrycznym itp.

Czynniki fizyczne

1. Hałas.
2. Wibracja.
3. Niewłaściwy mikroklimat w kabinie samochodu.

Czynniki chemiczne

- Materiały pędne i smary (etylina, nafta, olej napędowy, oleje silnikowe i smary).

- Substancje chemiczne przewożone samochodem grożące zatruciem przy niewłaściwym zabezpieczeniu.

Czynniki biologiczne

1. Przewożone substancje zakaźne i inne materiały pochodzenia roślinnego i zwierzęcego mogące powodować uczulenia lub inne choroby.

Czynniki uciążliwe

1. Wymuszona pozycja ciała.
2. Podnoszenie i przenoszenie ciężarów.
3. Stres psychospołeczny.
4. Zmienne warunki mikroklimatyczne.

Szacowanie ryzyka zawodowego na stanowisku robotnik gospodarczy na podstawie listy wymagań ogólnych.

Stanowisko: robotnik gospodarczy	Liczba stanowisk pracy w zakładzie:	Ilość zmian roboczych: 1	
Wymagania ogólne			
Szkolenia z zakresu bhp	Instruktaż ogólny	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Instruktaż stanowiskowy	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Szkolenie podstawowe		TAK
	Szkolenie okresowe		TAK
Profilaktyczne badania lekarskie	Wstępne	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Okresowe	Wg zaleceń lekarza sprawującego opiekę	TAK
Pomieszczenie pracy	Wysokość	Minimum 2,5 m	TAK
	Podłoga	Równa , nieśliska, niepyłcząca i bez progów między pomieszczeniami	TAK
	Oświetlenie naturalne	Boczne 1 m ² okna na 8 m ² podłogi	TAK
	Oświetlenie sztuczne	Wymagane natężenie oświetlenia	TAK
	Wentylacja	Naturalna	TAK

	Temperatura	Nie niższa niż 18° C	TAK
Stanowisko pracy	Kubatura	Minimum 13 m ² wolnej objętości pomieszczenia nie zajętej przez urządzenia na 1 pracownika	TAK
	Powierzchnia	Minimum 2 m ² wolnej powierzchni podłogi nie zajętej przez urządzenia na 1 pracownika	TAK
	Szerokość przejść między urządzeniami i szafami	Minimum 0,75 m dla 1 pracownika,	TAK
	Pomiary czynników szkodliwych	Przekroczenie NDS na stanowisku pracy	NIE
		Przekroczenie NDN na stanowisku pracy	NIE

Szacowanie ryzyka zawodowego związanego z czynnikami niebezpiecznymi i uciążliwymi.

Lp.	Zdarzenie	Przyczyna zagrożenia	Skutki zdarzenia	Prawdopodobieństwo	Skutki	Ryzyko oszacowane
1.	Kontakt pracownika z elementami będącymi lub mogącymi znaleźć się pod napięciem	- niewłaściwa izolacja i połączenie przewodów, - brak ochrony przed dotykiem bezpośrednim i pośrednim, - nieprawidłowe wyłączniki,	poparzenie, migotanie komór serca, śmierć	mało prawdopodobne	średnie	małe (pomijalne)
2.	Kontakt pracownika z ostrymi elementami	- nieuwaga, - nieostrożność,	zadrapanie, skaleczenie	mało prawdopodobne	małe	małe (pomijalne)
3.	Upadek w wyniku potknięcia, poślizgnięcia w miejscu wykonywania pracy	- zła organizacja pracy, - nieporządek panujący na stanowisku pracy, - pośpiech,	skaleczenia, zadrapania, stłuczenia, złamania lub zwichnięcia kończyn	mało prawdopodobne	małe	małe (pomijalne)
5.	Wymuszona	- długie siedzenie bez możliwości zmiany	urazy kręgosłupa	mało	małe	małe

	pozycja ciała	pozycji,		prawdopodobne		(pomijalne)
6.	Stres psychospołeczny	- narzucone tempo pracy	osłabienie psychiczne przemęczenie fizyczne konflikty, złe samopoczucie pracownika	mało prawdopodobne	małe	małe (pomijalne)
14.	Obciążenie nerwowo psychiczne	konflikty w relacjach przełożony – podwładny.	Depresję, dyskomfort psychiczny, choroby układu vegetatywnego, nerwice, stres.	mało prawdopodobne	małe	małe (pomijalne)
15.	Obciążenie dynamiczne i statyczne	Odpowiedzialność za biuro, wymuszona pozycja ciała, nieuważa	Przeciążenia kręgosłupa i układu mięśniowo-szkieletowego, urazy, stłuczenia, złamania, skręcenia lub zwichnięcia kończyn, skaleczenia lub krwotoki, utrata przytomności, omdlenia.	prawdopodobne	średnie	średnie (akceptowalne)
16.	Substancje drażniące preparaty chemiczne	- farby i lakiery stosowane do odnawiania pomieszczeń - przechowywanie substancji chemicznych w opakowaniach spożywczych, - mocne detergenty i roztwory do sprzątania i dezynfekcji używane przez personel sprzątający	- lekkie podrażnienia górnych dróg oddechowych - dyskomfort, złe samopoczucie, zatrucie	wietrzenie pomieszczeń,	mało prawdopodobne	małe (pomijalne)

Ryzyko związane z pracą na traktorze

Lp.	Zdarzenie	Przyczyna zagrożenia	Skutki zdarzenia	Prawdopodobieństwo	Skutki	Ryzyko oszacowane
1.	Kontakt pracownika z elementami będącymi lub mogącymi znaleźć się pod napięciem	Niewłaściwa izolacja i połączenie przewodów, Brak ochrony przed dotykiem bezpośrednim i pośrednim, Nieprawidłowe wyłączniki	Poparzenie, Migotanie komór serca, Śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie Akceptowalne
2.	Przeciążenie traktora	Przewożenie ładunku w ilości przekraczającej dopuszczalną ładowność	Złamania kończyn Kalectwo Śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie Akceptowalne
3.	Wypadek spowodowany złym stanem technicznym traktora	Brak okresowych kontroli	Złamania kończyn Kalectwo Śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie Akceptowalne
4.	Wypadek spowodowany złym stanem nawierzchni	Nieuwaga, Nieostrożność	Złamania kończyn Kalectwo Śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie Akceptowalne
5.	Wypadek spowodowany nieprzestrzeganiem przepisów ruchu drogowego	Nieuwaga	Złamania kończyn Kalectwo Śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie Akceptowalne
6.	Wypadek spowodowany przesunięciem towaru umieszczonym na przyczepie	Niewłaściwe ułożenie towaru, Brak odpowiedniego zabezpieczenia	Złamania kończyn Kalectwo Śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie Akceptowalne
7.	Upadek w wyniku potknięcia, poślizgnięcia w miejscu wykonywania pracy	Zła organizacja pracy, Nieporządek panujący na stanowisku pracy, Pośpiech	Skaleczenia, Zadrapania, Stłuczenia, złamania lub zwichnięcia kończyn	prawdopodobne	średnie	średnie Akceptowalne
8.	Przeciążenie układu ruchu (mięśniowo – kostnego) przez przenoszenie	Niestosowanie norm dotyczących przenoszenia i podnoszenia	Schorzenia układu kostnego Zwyrodnienia kręgosłupa	prawdopodobne	małe	małe Pomijalne

	towaru podczas rozładunku		i stawów			
9.	Kontakt pracownika z elementami ostrymi, wystającymi, ruchomymi i luźnymi	Nieuwaga, Nieostrożność, Praca bez rękawic ochronnych	Skaleczenia,	prawdopodobne	małe	małe Pomijalne
10.	Przygniecenie kończyn dolnych spowodowane przenoszonym towarem	Brak zachowania ostrożności	Złamania kości śródstopia, Zmiażdżenia stopy	mało prawdopodobne	średnie	małe Pomijalne
11.	Praca w narażeniu na wibracje (siedzisko i podłoga traktora)	Brak zabezpieczeń przed negatywnym działaniem wibracji (poduszki antywibracyjne)	Zmiany w układzie: Krążenia, Nerwowym, Kostno – stawowym,	prawdopodobne	średnie	średnie Akceptowalne
12.	Potrącenie przez inne środki transportu	wyznaczone drogi sportu, Nieuwaga, Nieostrożność	Potłuczenia, Złamania kości, Śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie Akceptowalne
13.	Pożar lub wybuch	Zaprószenie ognia Brak prawidłowo działającej instalacji	Poparzenia Śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie Akceptowalne
14.	Wymuszona pozycja ciała	Długie siedzenie bez możliwości zmiany pozycji	Urazy kręgosłupa	mało prawdopodobne	małe	małe Pomijalne
15.	Stres psychospołeczny	Narzucone tempo pracy Napad rabunkowy	Oslabienie psychiczne Przemęczenie fizyczne konflikty Złe samopoczucie pracownika	mało prawdopodobne	średnie	małe Pomijalne
16.	Kontakt z materiałami (smary oleje) negatywnie oddziałującym i na organizm	Naprawy pojazdu, Eksploatacja	Uczulenia, mdłości, Złe samopoczucie	mało prawdopodobne	średnie	małe Pomijalne

18.	Praca w zmiennych warunkach klimatycznych	Praca w różnych porach roku, Wchodzenie i wychodzenie z szoferki pojazdu	Przeziębienia	mało prawdopodobne	małe	małe Pomijalne
-----	---	--	---------------	--------------------	------	-----------------------

Zagrożenia biologiczne

15.	ZAGROŻENIA BIOLOGICZNE	ŹRÓDŁO zagrożenia (przyczyna)	SKUTKI ZDĄŻENIA	ŚRODKI OCHRONY PRZED ZAGROŻENIAMI	PRAWDOPODOBIEŃSTWO	SKUTKI	OSZACOWANE RYZYKO
		(DROGA ZAKAŻENIA)					
15.	Wirus zapalenia wątroby typu A (Picomaviridae)	- ludzie	-zapalenie wątroby, jelit, żołądka	zachowanie normatywów higienicznych i ostrożności	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
		- pokarmowa, bezpośrednia					
16.	Herpesvirus ospy wietrznej.	- ludzie	- ospa wietrzna, półpasiec	zachowanie normatywów higienicznych i ostrożności	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
		- powietrzno-kropelkowa					

17.	Wirus opryszczki pospolitej - herpesviridae	- ludzie	- opryszczka, pęcherzykowe zapalenie błon śluzowych	zachowanie normatywów higienicznych i ostrożności	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
		- bezpośrednia, przez uszkodzoną skórę, kontakt rąk	- jamy ustnej, skóry, zapalenie rogówki,				
18.	Wirus brodawczaka ludzkiego - papovaviridae	- ludzie	- brodawki, nowotwory	zachowanie normatywów higienicznych i ostrożności	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
		- bezpośrednia, przez uszkodzoną skórę					
19.	Wirus grypy (typu A, B, C) orthomyxovirid	- ludzie	- grypa	zachowanie normatywów higienicznych i ostrożności	prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
		- powietrzno-kropelkowa					
20.	Parwovirus ludzki B19	- ludzie	- gorączka z anemią, poronienia	zachowanie normatywów higienicznych i ostrożności	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
		- powietrzno-kropelkowa					
21.	Staphylococcus aureus (gronkowiec złocisty)	- ludzie, zwierzęta, pyły, woda	- zakażenia ropne, stany zapalne dróg oddechowych i innych narządów, zatrucia pokarmowe, posocznica, alergia skórna	zachowanie normatywów higienicznych i ostrożności	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
		- powietrzno-pyłowa, powietrzno-kropelkowa, bezpośrednia (przez instrumenty medyczne)					
22.	Wirus zapalenia wątroby	ludzie	choroba wątroby	zachowanie normatywów higienicznych i ostrożności	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
		bezpośrednia					

Podsumowanie.

Przeprowadzona ocena ryzyka zawodowego na stanowisku robotnik gospodarczy wykazała, że ryzyko związane z wykonywaną pracą należy uznać za małe (pomijalne). Działania podjęte przez pracodawcę powinny sprowadzać się do kontrolno – sprawdzających. Działania te nie mogą jednak sprowadzać się do jednorazowych czynności kontrolnych, bowiem tylko systematyczne i ciągle doskonalące działania zapewnią skuteczne ograniczenie ryzyka zawodowego pracownika.